

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecătorii - Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013 de inculpatul **Bolea Vladimir Petru**, născut la 28 iunie 1964, originar și locatar s.Sadova r-ul Călărași.

Termenul examinării cauzei:

1. 09.10.2012 -22.02.2013 - prima instanță,
2. 09.04.2013 - 09.12.2013 - instanța de apel,
3. 18.03.2014 - 28.05.2014 - instanța de recurs.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 22 februarie 2013, Bolea Vladimir a fost condamnat în baza art.191 alin.(4) Cod penal la 7 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Bolea Vladimir, în perioada anului 2009, fiind ales în calitate de lider a unui grup de locuitori din s.Sadova, r-nul Călărași și fiind delegat să colecteze surse financiare pentru conectarea la rețeaua de gaz, a colectat de la cet.Tataru Mina, Delinschi Mihail, Gaber Constantin, Maimescu Spiridon, Bolea Anatolie, Botezat Vladimir, Bolea Valeriu, Gurdiș Simion, Petrenco Nona, Gaber Valeriu, Ionel Gheorghe, Anghel Petru, Aghenie Vasile, Racoviță Victor, Botezat Emilia, Gaber Nicolae, Orbu Gheorghe a câte 2970 lei de la fiecare și de la cet.Ionel Galina 1970 lei, Ionel Anatolie 2000 lei, Gaber Valeriu 2000 lei, pe care i-a depozitat pe contul bancar al său deschis la „FinComBank”, filiala Călărași și urma să-i transfere pe contul SRL ”Ungheni-Gaz” întreprindere, care executa lucrările de instalare a rețelei de gazificare. În perioada lunilor ianuarie-august 2010, Bolea Vladimir cu scopul însușirii mijloacelor bănești, a extras din contul bancar banii care urmau să fie transferați pe contul SRL „Ungheni-Gaz” și i-a însușit folosindu-i în interesele personale, cauzându-le părților vătămate pagube materiale în sumă totală de 53490 lei, ce constituie proporții mari.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul Bolea Vladimir și avocații Roșca Vladislav, Bălănel Petru în numele inculpatului, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motivul lipsei în acțiunile inculpatului a elementelor componente ale infracțiunii imputate în baza art.191 alin.(4) Cod penal, invocând că acesta nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii, că au fost încălcate normele dreptului național și internațional sub aspectul încălcării dreptului la un proces echitabil, nu s-a ținut cont că potrivit legislației în vigoare, persoana nu poate fi trasă la răspundere pentru faptul că nu este în stare să execute o obligație contractuală, între părțile vătămate și inculpat sînt stabilite raporturi de ordin civil, părțile vătămate nu au fost silite de a-i

transmite bani inculpatului, exercitînd acest act benevol; prin recipisele întocmite între părțile vătămate și inculpat nu sînt fixate anumite termene de executare a acțiunilor din partea acestuia din urmă; instanța nu a stabilit cu certitudine care sînt obligațiile inculpatului după ce a preluat banii, ținînd cont de faptul că banii inițial au fost transferați pe un cont bancar și apoi ridicați de inculpat; fiecare parte vătămată urma să se adreseze în instanța de judecată de drept comun, solicitînd în ordinea civilă încasarea banilor transmiși inculpatului, cu adjudecarea și prejudiciului cauzat, potrivit art.1044 alin.(2) în Codul civil; instanța la baza concluziei de vinovăție a inculpatului a pus declarațiile unor martori care au servit drept temei pentru condamnarea inculpatului, însă în lipsa pretențiilor părților vătămate; instanța de judecată urma să verifice că inițial plîngeri au depus 19 persoane, însă cele care au beneficiat de calitatea procedurală de părți vătămate au fost 11 persoane și urma să calculeze care sînt sumele finale ce aparțin acestor persoane, momentul restituirii lor și dacă sumele colectate au avut destinația de conectare la rețeaua de alimentare cu gaze și toate părțile vătămate deja sînt conectate, iar faptul că sumele inițiale nu au fost transmise într-o destinație sau restituite părților vătămate, nu poate fi imputată inculpatului, pe motiv că nu există o asemenea obligațiune din partea lui.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile avocaților Roșca Vladislav, Bălănel Petru în numele inculpatului Bolea Vladimir și a inculpatului, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind la justa valoare probele administrate și cercetate în ședința de judecată, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei și concluziei, corect ajungînd la concluzia de vinovăție a lui V.Bolea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, vinovăția acestuia fiind dovedită prin declarațiile părților vătămate, a martorilor, cît și prin probele scrise.

La fel, instanța de apel a menționat că afirmațiile inculpatului, precum că el a achitat 8910 lei din banii săi pentru Ionel Gheorghe, Gaber Nicolae și Orbu Gheorghe, nu atrage după sine excluderea din învinuire a sumei date, fiindcă aceste mijloace bănești urmau a fi achitate în perioada 2007-2009, cînd aveau loc lucrările de construcție a rețelei de gazificare, pe cînd inculpatul a însușit mijloace bănești încredințate lui din noiembrie 2009 pînă în septembrie 2012, iar din declarațiile părții vătămate Ionel Gheorghe, rezultă că Bolea Vladimir a achitat pentru el suma de 2970 lei, pe care el ulterior, peste 2 luni, în anul 2009, i-a restituit-o acestuia.

De asemenea, instanța, referitor la motivele invocate de partea apărării că inițial lui V.Bolea i-a fost imputată învinuirea în baza art.191 alin.(1) Cod penal, iar în final – în baza art.191 alin.(4) Cod penal, a menționat că acestea afirmații nu au careva relevanță, deoarece învinuirea a fost înaintate pe măsura clarificării circumstanțelor cauzei, cu respectarea termenelor procedurale și afară de aceasta nici nu au fost contestate la urmărirea penală.

Astfel, instanța de apel a conchis că argumentele apelanților, precum că inculpatul nu a comis fapta imputată, sînt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei.

La fel, instanța de apel a indicat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.7, 61, 75 Cod penal, și, ținînd cont de gravitatea infracțiunii comise, de persoana inculpatului, i-a stabilit acestuia pedeapsa minimă cu închisoarea în baza legii penale pentru care a fost recunoscut vinovat, astfel a conchis că pedeapsa a fost individualizată corect, lipsind motive pentru a atenua

pedeapsa, nefiind stabilite circumstanțe excepționale prevăzute de art.79 Cod penal, considerînd nefondate motivele apelanților.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul Bolea Vladimir care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.2), 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că au fost încălcate prevederile art.31, 30 Cod de procedură penală, completul penal fiind format contrar legii, instanța în partea motivată a deciziei nu s-a pronunțat asupra faptului că părțile vătămate în realitate nu au semnat plîngerea adresată procuraturii, semnăturile fiind executate de alte persoane; la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, și anume lipsa antecedentelor penale, repararea benevolă a prejudiciului, caracteristica pozitivă, în rest invocînd aceleași temeiuri specificate în pct.3 al prezentei hotărîri.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță.

Însă, conform art.231 alin.(3), 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. La calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 09 decembrie 2013 în prezența inculpatului V.Bolea și avocatului său, P.Bălănel, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 03 ianuarie 2014 (f.d.66).

Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 03 ianuarie 2014 în prezența avocatului P.Bălănel, căruia i-a fost înmînată o copie a deciziei contra semnătură (f.d.76), iar inculpatul, cunoscînd despre data pronunțării deciziei integrale, nu s-a prezentat în ședința de judecată. Totodată, instanța de apel, respectînd prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, a expediat pentru informare în adresa inculpatului și părților vătămate copia deciziei motivate la 10 ianuarie 2014 (f.d.77, 79-82).

Astfel, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfîrșitul zilei de 04 februarie 2013.

Inculpatul V.Bolea a declarat recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel la 12 februarie 2014, adică după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Este de menționat că art.230 alin.(2) Cod de procedură penală expres stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

În acest context, instanța de recurs conchide asupra inadmisibilității recursului înaintat de inculpatul V.Bolea, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Bolea Vladimir împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013, în propria lui cauză penală, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 mai 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun